

אָדוּם, וְאֵלֶּה הֵם (דברים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב. וְאִנְחָנוּ גַם כִּף נִפְרְדָנוּ מִהַיְשׁוּב לַמִּדְבָּר הַחֹזֵק לְעֵין שָׁם בַּתּוֹרָה, כְּדֵי לְהַכְנִיעַ אֶת הַצַּד הָאֲחֵר.

וְעוֹד, שְׁלֵא מִתְיָשָׁבִים דְּבָרֵי תוֹרָה אֲלֵא שָׁם, שְׂאִין אֹר אֲלֵא אוֹתוֹ הַיּוֹצֵא מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁף. שְׂפָאֲשֵׁר נִכְנַע צַד זֶה, מִתְעַלֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה וּמִתְכַּפֵּד בְּכַבּוּדוֹ, וְאִין עֲבוּדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵא מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁף, וְאִין הַטוֹב אֲלֵא מִתּוֹךְ הָרַע. וְכֹאֲשֵׁר נִכְנַס בֶּן אָדָם בְּדַרְךְ רָעָה וְעֹזֵב אוֹתָהּ, אֲזִי מִתְעַלֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ, וְעַל זֶה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל - טוֹב וְרַע כְּאֶחָד, וְלַעֲלוֹת אַחֵר כִּף בְּטוֹב, וְאִין טוֹב אֲלֵא הוּא שְׂיֵצֵא מִתּוֹךְ הָרַע. וּבְטוֹב זֶה מִתְעַלֶּה כְּבוֹדוֹ, וְזוֹהֵי עֲבוּדָה שְׁלֵמָה.

וְאִנְחָנוּ עַד עַכְשׁוּ יוֹשְׁבִים שָׁם כֹּל יְמֵי הַשָּׁנָה בְּכַדֵי לְהַכְנִיעַ בַּמִּדְבָּר לְצַד הָאֲחֵר. עַכְשׁוּ שֶׁהִגִּיעַ זְמַן עֲבוּדַת הַקְּדוֹשׁ שֶׁל צַד הַקְּדוֹשָׁה, חֲזַרְנוּ לַיְשׁוּב, שְׂשֵׁם הִיא עֲבוּדַתוֹ. וְעוֹד, שְׁעֵתָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הִגִּיעַ זְמַן שֶׁל הַנְּחַשׁ הַהוּא לְתַבַּע דִּין מִלְפָּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם הוּא שׁוֹלֵט, וּמִפְּנֵי כִף יֵצְאוּ מִשָּׁם וּכְאֵנוּ לַיְשׁוּב.

פֶּתַח הַזֶּקֶן הַהוּא וְאָמַר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֹנוּ. עַכְשׁוּ הוּא הַזְּמַן לְהַתְעוֹרֵר הַדִּין הַעֲלִיּוֹן הַחֹזֵק, וְכֹאֲשֵׁר הוּא מִתְעוֹרֵר, הַצַּד הָאֲחֵר מִתְחַזֵּק כְּנִגְדּוֹ. וּמִכִּיּוֹן שֶׁהוּא מִתְחַזֵּק, עוֹלָה וּמִכֶּסֶה לְלִבְנָה, שְׁלֵא מְאִירָה אֹר, וּמִתְמַלֵּאת מִצַּד הַדִּין. אֲזִי כֹל הָעוֹלָם הוּא בְּדִין, עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְכַרוֹז קוֹרֵא בְּכָל הָרְקִיעִים: הַתְּקִינוּ כֶּסֶף שֶׁל דִּין לְאֲדוֹן הַכֹּל, שֶׁהוּא רוֹצֵה לְדוֹן.

מִדְּכַתִּיב (שמות טו) אֲזִי נִבְהָלוּ אֱלוֹפֵי אָדוּם, וְאֵלִין אִינוּן (דברים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב. וְאִנְן אוֹף הָכִי אֲתַפְּרֶשְׁנָא מִיְשׁוּבָא לַמִּדְבָּרָא תְּקִיפָא, וְלַעֲיִינָא תַמָּן בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין לְאַכְפִּיָּא לְהַהוּא סְטָרָא. וְתוּ דִלָּא מִתְיָשָׁבֵן מְלִי דְאוֹרֵייתָא, אֲלֵא תַמָּן. דְּלִית נְהוּרָא אֲלֵא הוּא דְנִפְיָא מְגוּ חֲשׂוּכָא, דְכַד אֲתַפְּפִיָּא סְטָרָא דָא, אֲסַתְּלַק קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעִילָא, וְאֲתִיַּקֵּר בִּיקְרִיָּה. וְלִית פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲלֵא מְגוּ חֲשׂוּכָא, וְלִית טוֹבָא אֲלֵא מְגוּ בִישָׁא. וְכַד עָאֵל בַּר נֶשׁ בְּאוֹרַח בִּישָׁא, וְשָׁבִיק לִיָּה, כְּדִין אֲסַתְּלַק קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִיקְרִיָּה, וְעַל דָּא שְׁלִימוּ דְכֹלָא טוֹב וְרַע כְּחָדָא, וְלֵאסְתְּלַקָּא לְבַתֵּר בְּטוֹב, וְלִית טוֹב אֲלֵא הוּא דְנִפְיָא מְגוּ בִישָׁא. וּבִהַאי טוֹב, אֲסַתְּלַק יְקָרִיָּה, וְדָא אִיהוּ פּוֹלְחָנָא שְׁלִים.

וְאִנְן, עַד הַשְּׂתָא יְתִיבְנָא תַמָּן, כֹּל יוֹמֵי שְׂתָא, בְּגִין לְאַכְפִּיָּא בַּמִּדְבָּרָא לְהַהוּא סְטָרָא. הַשְּׂתָא דְמֵטָא זְמַנָּא דְפּוֹלְחָנָא קַדִּישָׁא, דְסְטָרָא דְקְדוּשָׁא, אֲהַדְרִנָּא לַיְשׁוּבָא דְתַמָּן אִיהוּ פּוֹלְחָנָא דִּילִיָּה. וְתוּ, דְהַשְּׂתָא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מֵטָא זְמַנָּא דְהַהוּא חוּיָא, לְמַתְּבַע דִּינָא מִקְמִי קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְתַמָּן אִיהוּ שְׁלִיט. וּבְגִין כִּף נִפְקָנָא מִתַּמָּן וְאֲתִינָא לַיְשׁוּבָא.

פֶּתַח הַהוּא סְבָא וְאָמַר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֹנוּ, הַשְּׂתָא אִיהוּ זְמַנָּא, לְאַתְעָרָא דִינָא עֲלָאָה תְּקִיפָא, וְכַד אִיהוּ אֲתַעֵר סְטָרָא אַחֲרָא אֲתַתְּקַף בְּהַדִּיָּה, וְכִיּוֹן דְאִיהוּ אֲתַתְּקַף, סְלִיק וְחִפְיָא לְסִיחָרָא, דִּלָּא נְהִיר נְהוּרָא, וְאֲתַמְלֵא מִסְטָרָא דְדִינָא. כְּדִין כֹּל עֲלָמָא אִיהוּ בְּדִינָא, עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְכַרוֹזָא כְּרִיז בְּכֹלְהוּ רְקִיעִין, אֲתַקִּינוּ כּוֹרְסִיָּא דְדִינָא, לְמֵאֲרִיָּה דְכֹלָא, דְאִיהוּ בְּעֵי לְמִידִין.

וְסוּד פֶּאֶן, וְהָאִיר לָנוּ בְּמִדְבָּר, מְדוּעַ מִתְעוֹרֵר דִּין עֲלִיּוֹן בְּיוֹם זֶה. אֲלֵא כֹל סוּדוֹת וְכֹל הַקְּדָשׁוֹת הַנִּכְבְּדוֹת, כָּלֵם תְּלוּיִים בְּשִׁבְעָא. וְהַשְּׁבִיעִי הֵהוּא הַעֲלִיּוֹן, עוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, שְׁנִקְרָא עוֹלָם הַבָּא. מִמֶּנּוּ מְאִירִים כֹּל הַנְּרוֹת וְכֹל הַקְּדָשׁוֹת וְכֹל הַבְּרָכוֹת. וְכֹאֲשֶׁר מְגִיעַ הַזְּמַן לְחִדּוֹשׁ הַבְּרָכוֹת וְהַקְּדָשׁוֹת לְהָאִיר, צְרִיךְ לְהַשְׁגִּיחַ בְּכֹל תְּקוּנָתוֹ שֶׁל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְכֹל הַתְּקוּנִים הַהֵם לְקִיָּם כָּלֵם עוֹלָיִם מִתּוֹךְ הַתְּחַתּוּנִים, אִם הֵם פְּשָׁרִים. וְאִם אֵינֵם פְּשָׁרִים, אֲזַי עוֹמְדֵת, (דְּבַר) שְׁלֵא מְאִירָה, עַד שֶׁנִּפְרָדִים הַחֲבִיבִים מִתּוֹךְ הַזְּכָאִים, אֲזַי מִתְעוֹרֵר הַדִּין.

וּמִהֲרִין הֵהוּא מִתְחַזֵּק הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִמְצָא מְקַטְרֵג, כְּדִי שֵׁינְתָנוּ לוֹ אֵלּוֹ הַחֲבִיבִים, מִפְּנֵי שְׁפָתוֹב (אֵיבּוֹב כַּח) וְלְכֹל תְּכֵלִית הוּא חוֹקֵר. וּמְכַסֶּה לְלִבָּנָה. מְדוּעַ (לֹא מוֹסְרֵת אוֹתָם בִּיד הַמְּקַטְרֵג)? מִפְּנֵי שְׂאִין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹאבֵד אֶת מַעֲשֵׂי יָדָיו.

וְהַצַּד הָאֲחֵר הֵהוּא עוֹמֵד כְּקִלְפָה חֲזָקָה, שְׂאִינָה יְכוּלָה לְהַשְׁבֵּר חוּץ בְּאוֹתָהּ עֲצָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל, שְׁפָתוֹב תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ. כְּדִי לְשַׁבֵּר הַכֶּסֶה הֵהוּא שְׁמַכְסֶה אֶת הַלִּבָּנָה, וְלֹא מְאִירָה.

וְכֹאֲשֶׁר מִתְעוֹרְרִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה בְּשׁוֹפֵר, הַקּוֹל הֵהוּא שְׂיֹצֵא מִהַשׁוֹפֵר מִכָּה בְּאֹוִיר, וּבּוֹקֵעַ אֶת הַרְקִיעִים, עַד שֶׁעוֹלָה לְגַבִּי הַסֹּלֵעַ הֵהוּא הַחֲזָק, (הַצַּד הָאֲחֵר) שְׁמַכְסֶה לְלִבָּנָה, מַשְׁגִּיחַ וּמוֹצֵא הַתְּעוֹרְרוֹת הַרְחָמִים, אֲזַי הֵהוּא שְׁעוֹלָה וְעוֹמֵד לְמַעְלָה, מִתְעַרְבֵב. אֲזַי הַקּוֹל הֵהוּא עוֹמֵד וּמַעֲבִיר הַדִּין הֵהוּא, וְכִיּוֹן שְׁלֵמְטָה

וְרוּזָה הָכָא, וְאִתְנַהֵיר לָן בְּמִדְבָּרָא, אֲמַאי אִתְעַר דִּינָא עֲלָאָה בְּיוֹמָא דָּא. אֲלֵא כֹל רְזִין וְכֹל קְדוּשִׁין יְקִירִין, כְּלָהוּ תְלִיין בְּשִׁבְעָאָה. וְהֵהוּא שְׁבִיעָאָה עֲלָאָה, עֲלָמָא עֲלָאָה, דְּאִקְרִי עֲלָמָא דְּאִתִּי. מִנִּיהּ נַהֲרִין כֹּל בּוֹצִינִין, וְכֹל קְדוּשִׁין, וְכֹל בְּרַפָּאן. וְכַד מְטִי זְמָנָא, לְחִדּוֹתֵי בְרַפָּאן וְקְדוּשִׁין לְאַנְהָרָא, בְּעָא לְאַשְׁגָּחָא בְּכֹל תְּקוּנָא דְּעֲלָמִין כְּלָהוּ, וְכֹל אֵינּוֹן תְּקוּנִים לְאַתְקִימָא כְּלָהוֹן סְלָקִין מְגוּ תְּתָאִי, אִי אֵינּוֹן פְּשָׁרָאן. וְאִי לֹא פְּשָׁרָאן, כְּדִין קְיִימָא (ס"א מְלָה) דְּלֹא נָהִיר, עַד דְּאַתְפְּרָשׁוּן חֲבִיבִין מְגוּ זְכָאִין, כְּדִין אִתְעַר דִּינָא.

וּמִהֲהוּא דִּינָא, אִתְתַּקַּף סְטָרָא אֲחֵרָא, וְאַשְׁתַּכַּח מְקַטְרֵגָא, בְּגִין דִּינִתְנַוֵּן לִיהּ אֵינּוֹן, חֲבִיבָא. בְּגִין דְּעֲלִיהּ פְּתִיב, (אֵיבּוֹב כַּח) וְלְכֹל תְּכֵלִית הוּא חוֹקֵר. וְחַפְּיָא לְסִיְהָרָא, אֲמַאי (ד"א לֹא מְסָרָא לֹן בִּידָא דְּמַקְטְרֵגָא). בְּגִין דְּלִית תִּיאוּבְתִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאוּבְדָא לְעוּבְדֵי יָדָיו.

וְהֵהוּא סְטָרָא אֲחֵרָא, קְיִימָא קְלִיפָה תְּקִיפָא, דְּלֹא יְכִיל לְאַתְבָּרָא, בַּר בְּהֵהוּא עֵיטָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְיִשְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ. בְּגִין לְתַבָּרָא הֵהוּא כֶּסֶה דְּאַתְחַפְּיָא סִיְהָרָא, וְלֹא נָהִיר.

וְכַד מִתְעַרֵי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּשׁוֹפֵר, הֵהוּא קָלָא דְּנִפְיָא מְשׁוֹפֵר, בְּטַשׁ בְּאֹוִירָא, וּבְקַע רְקִיעִין, עַד דְּסִלְקָא לְגַבִּי הֵהוּא טְנָרָא תְּקִיפָא, (כ"א סְטָרָא אֲחֵרָא) דְּחַפְּי לְסִיְהָרָא, אֲשַׁגַּח, וְאַשְׁפַּח אִתְעַרוּתָא דְּרַחֲמִי, כְּדִין הֵהוּא (דף קפ"ד ע"ב) דְּסִלְקָא וְקְיִימָא לְעֵילָא, אִתְעַרְבֵב. כְּדִין הֵהוּא קָלָא קְיִימָא, וְאַעֲבַר הֵהוּא דִּינָא, וְכִיּוֹן דְּלְתַתָּא אִתְעַרוּ רַחֲמִי, הָכִי נָמִי לְעֵילָא, אִתְעַר שׁוֹפָרָא

אֲחֵרָא עֲלָאָה, וְאַפִּיק קָלָא